

Torzym, 13 sierpnia 2026 r.

**Rada Miejska w Torzymiu  
ul. Wojska Polskiego 32  
66-235 Torzym**

**Ewelina Niwald-Brzuśnian  
Burmistrz Miasta i Gminy Torzym  
ul. Wojska Polskiego 32  
66-235 Torzym**

## **PETYCJA**

**w interesie publicznym**

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870), działając w interesie publicznym oraz w interesie mieszkańców Gminy Torzym (według list z podpisami załączonych do petycji), składamy niniejszą petycję dotyczącą projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego umożliwiającego lokalizację instalacji produkujących energię ze źródeł odnawialnych w granicach obrębów Boczów, Garbicz, Gądków Wielki oraz Mierczany i planowanej wielkoskalowej inwestycji OZE na terenie objętym projektem mpzp.

Planowane przedsięwzięcie wywołuje powszechny sprzeciw mieszkańców terenów objętych projektem planu oraz osób zamieszkujących w jego bezpośrednim i pośrednim sąsiedztwie. W ocenie mieszkańców projekt nie zapewnia należytej ochrony zdrowia ludzi, środowiska przyrodniczego, krajobrazu oraz prawa do korzystania z nieruchomości, a jednocześnie rodzi poważne wątpliwości co do rzetelności materiałów stanowiących podstawę prowadzonej procedury planistycznej. Niniejsza petycja dotyczy konkretnej lokalizacji oraz skali planowanej inwestycji, która – zdaniem mieszkańców – pozostaje w sprzeczności z zasadą zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska oraz obowiązkiem władz publicznych do uwzględniania interesu społeczności lokalnej.

### **Wnosimy o:**

1. Niezwłoczne wstrzymanie dalszego procedowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego umożliwiającego lokalizację instalacji produkujących energię ze źródeł odnawialnych w granicach obrębów Boczów, Garbicz, Gądków Wielki oraz Mierczany;
2. Odstąpienie od realizacji planowanej wielkoskalowej inwestycji polegającej na budowie farmy wiatrowej oraz paneli fotowoltaicznych na terenie Gminy Torzym – obszar projektu mpzp;
3. Wprowadzenie do dokumentów planistycznych Gminy Torzym, w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz innych aktów planowania przestrzennego – planu ogólnego gminy Torzym, zasady określającej minimalną odległość elektrowni wiatrowych od istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej na poziomie **2500 metrów**;
4. Przeprowadzenie ponownej, kompleksowej analizy oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko, z uwzględnieniem rzeczywistych uwarunkowań przyrodniczych, hydrologicznych oraz społecznych obszaru objętego planem;
5. Zapewnienie mieszkańcom **rzeczywistego udziału** w procesie planistycznym poprzez rzetelne rozpatrzenie wszystkich zgłoszonych uwag i wniosków oraz uwzględnienie stanowiska lokalnej społeczności przy podejmowaniu dalszych działań i decyzji.

### **I. Uzasadnienie prawne**

Organy gminy, prowadząc procedurę sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zobowiązane są do wyważenia interesu publicznego i interesów prywatnych, kierując się zasadami ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może służyć wyłącznie stworzeniu możliwości realizacji określonej inwestycji, lecz powinien uwzględniać całokształt uwarunkowań społecznych, gospodarczych, środowiskowych i przestrzennych.

Przy podejmowaniu rozstrzygnięć planistycznych organy gminy obowiązane są również stosować konstytucyjną zasadę proporcjonalności oraz zasadę przezorności wynikającą z prawa ochrony środowiska. W sytuacji występowania uzasadnionych wątpliwości

dotyczących skutków inwestycji dla zdrowia ludzi oraz środowiska naturalnego pierwszeństwo powinno mieć zapobieganie potencjalnym zagrożeniom, a nie ich późniejsze ograniczanie.

Ponadto zgodnie z zasadą udziału społeczeństwa w ochronie środowiska mieszkańcy nie mogą być traktowani wyłącznie jako uczestnicy formalnych konsultacji. Ich stanowisko powinno zostać rzeczywiście przeanalizowane i uwzględnione przy podejmowaniu decyzji planistycznych. W ocenie mieszkańców w niniejszej sprawie taki obowiązek nie został spełniony, o czym świadczy nieuwzględnienie przez Burmistrza Miasta i Gminy Torzym uwag w ilości 520 wniosków złożonych do projektu mpzp w czasie trwania konsultacji społecznych w terminie 04.06-25.08.2025 r.

Zgodnie z art. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organy gminy, prowadząc politykę przestrzenną, obowiązane są uwzględniać wymagania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, ochrony zdrowia ludzi i zwierząt, walorów krajobrazowych, prawa własności oraz interesu publicznego. Plan miejscowy nie może służyć wyłącznie umożliwieniu realizacji określonego przedsięwzięcia inwestycyjnego, lecz powinien godzić interes inwestora z uzasadnionym interesem mieszkańców oraz wartościami chronionymi przez prawo.

Niniejsza petycja znajduje również oparcie w przepisach Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 5 Konstytucji Rzeczypospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, a art. 68 ust. 4 Konstytucji nakłada na władze publiczne obowiązek zapobiegania negatywnym dla zdrowia skutkom degradacji środowiska. Natomiast art. 74 ust. 1 i 2 Konstytucji stanowi, że władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom, jak również, to że ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych. Oznacza to, że organy gminy są zobowiązane nie tylko do umożliwiania rozwoju gospodarczego, ale również do podejmowania takich decyzji planistycznych, które zapewnią wysoki poziom ochrony ludzi i środowiska.

Szczególne znaczenie dla niniejszej sprawy ma ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Zgodnie z art. 3 tej ustawy lokalizacja elektrowni wiatrowej może nastąpić wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Oznacza to, że to właśnie rada gminy (rada miejska) ponosi pełną

odpowiedzialność za ocenę, czy dana lokalizacja spełnia wymogi ochrony środowiska, zdrowia mieszkańców oraz ład przestrzenny.

Jednocześnie obowiązujące przepisy przewidują, że plan miejscowy może określić odległość elektrowni od zabudowy mieszkaniowej **większą niż ustawowe minimum**, z zastrzeżeniem, że nie może być ona mniejsza niż 700 metrów. Ustawodawca pozostawił więc gminom istotny zakres władztwa planistycznego, umożliwiając dostosowanie ustaleń planu do lokalnych uwarunkowań środowiskowych, krajobrazowych i społecznych.

W realiach Gminy Torzym występują szczególne okoliczności uzasadniające zastosowanie dalej idących standardów ochronnych, w szczególności:

- wyjątkowo wysoka koncentracja obszarów chronionych;
- sąsiedztwo obszarów Natura 2000;
- przebieg korytarzy ekologicznych;
- wysoka wartość krajobrazowa regionu;
- znaczący sprzeciw społeczności lokalnej.

Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych po nowelizacji z 2023 r. nie ogranicza się do regulacji odległościowych. Wprost wskazuje również, że określa zasady konsultowania lokalizacji elektrowni wiatrowych ze społecznością lokalną oraz zasady partycypacji mieszkańców w procesie lokalizacyjnym.

**Oznacza to, że udział mieszkańców nie może mieć charakteru pozornego.** Procedura planistyczna powinna prowadzić do rzeczywistego rozważenia zgłaszanych uwag, zwłaszcza gdy dotyczą one zagrożeń dla zdrowia, środowiska oraz jakości życia. W sytuacji, gdy znacząca część lokalnej społeczności sprzeciwia się inwestycji.

## **II. Zagrożenia dla zdrowia mieszkańców**

Jednym z najistotniejszych obowiązków organów administracji publicznej jest zapewnienie ochrony zdrowia mieszkańców. Obowiązek ten powinien mieć pierwszeństwo przed interesem gospodarczym związanym z realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych, zwłaszcza gdy istnieją uzasadnione wątpliwości co do ich długofalowego oddziaływania.

Elektrownie wiatrowe są źródłem hałasu aerodynamicznego oraz mechanicznego, którego charakter różni się od hałasu występującego w typowych warunkach życia codziennego.

Charakterystyczną cechą pracy turbin jest zmienność natężenia dźwięku oraz występowanie impulsowego szumu wywołanego ruchem łopat wirnika. Dodatkowo w literaturze naukowej wskazuje się na emisję hałasu niskoczęstotliwościowego oraz infradźwięków, których oddziaływanie pozostaje przedmiotem badań naukowych i dyskusji. W publikacjach naukowych opisywano związek pomiędzy długotrwałą ekspozycją na hałas pochodzący od elektrowni wiatrowych, a pogorszeniem jakości snu, wzrostem poziomu stresu, rozdrażnieniem oraz obniżeniem komfortu życia osób zamieszkujących w ich sąsiedztwie. Wskazywano również na możliwość występowania zaburzeń koncentracji oraz pogorszenia dobrostanu psychicznego u części mieszkańców.

Dodatkową uciążliwość stanowi zjawisko migotania cienia, powstające w wyniku przesuwania się cienia obracających się łopat wirnika. Efekt ten może powodować dyskomfort oraz pogorszenie jakości korzystania z nieruchomości, szczególnie w okresach intensywnego nasłonecznienia.

Mieszkańcy mają prawo oczekiwać, że planowanie przestrzenne będzie prowadzone w sposób minimalizujący ryzyko występowania tego rodzaju uciążliwości. W sytuacji gdy istnieją racjonalne wątpliwości dotyczące wpływu inwestycji na zdrowie ludzi, organy administracji powinny kierować się zasadą przezorności i wybierać rozwiązania zapewniające najwyższy poziom ochrony mieszkańców.

Z tego względu mieszkańcy postulują wprowadzenie do dokumentów planistycznych Gminy Torzym minimalnej odległości **2500 metrów** pomiędzy elektrowniami wiatrowymi, a istniejącą i projektowaną zabudową mieszkaniową. W ocenie mieszkańców odległość ta pozwala w większym stopniu ograniczyć ryzyko występowania uciążliwości akustycznych, oddziaływania krajobrazowego, wpływu na zdrowie mieszkańców oraz innych potencjalnych skutków funkcjonowania elektrowni wiatrowych.

### **III. Ochrona krajobrazu i ładu przestrzennego**

Planowanie przestrzenne powinno zapewniać zachowanie ładu przestrzennego oraz ochronę walorów krajobrazowych gminy. Krajobraz stanowi dobro wspólne mieszkańców i jest jednym z elementów wpływających na jakość życia, atrakcyjność turystyczną oraz rozwój społeczno-gospodarczy regionu. Planowana inwestycja obejmuje budowę wielkogabarytowych obiektów technicznych o wysokości przekraczającej dwieście metrów.

Konstrukcje tej skali będą widoczne z wielu kilometrów, trwale zmieniając charakter krajobrazu leśno-rolniczego, który stanowi jedną z najważniejszych wartości Gminy Torzym.

Zmiana ta będzie miała charakter praktycznie nieodwracalny przez cały okres eksploatacji elektrowni. Oprócz samych turbin powstaną drogi dojazdowe, place montażowe, stacje elektroenergetyczne oraz infrastruktura przesyłowa, powodując dalszą industrializację terenów dotychczas wykorzystywanych rolniczo i przyrodniczo.

Na obszarze objętym projektem planu występują cenne walory krajobrazowe związane z rozległymi kompleksami leśnymi, jeziorami oraz mozaiką pól uprawnych. W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się liczne formy ochrony przyrody, których istnienie potwierdza wyjątkową wartość tego obszaru. W ocenie mieszkańców lokalizacja inwestycji przemysłowej na tak cennym przyrodniczo terenie pozostaje w sprzeczności z zasadą racjonalnego gospodarowania przestrzenią oraz ochrony krajobrazu jako elementu dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

#### **IV. Wpływ na wartość nieruchomości**

Planowana inwestycja może również wywołać istotne skutki ekonomiczne dla właścicieli nieruchomości położonych w sąsiedztwie planowanych elektrowni wiatrowych. Domy mieszkalne oraz gospodarstwa rolne stanowią dla wielu mieszkańców dorobek całego życia i podstawowy składnik majątku rodzinnego. Każda decyzja planistyczna, która może prowadzić do ograniczenia możliwości korzystania z nieruchomości lub obniżenia jej atrakcyjności rynkowej, powinna być podejmowana z najwyższą ostrożnością.

W licznych opracowaniach wskazywano, że sąsiedztwo farm wiatrowych może wpływać na zainteresowanie potencjalnych nabywców nieruchomości oraz prowadzić do spadku ich wartości. Skala tego zjawiska zależy od wielu czynników, jednak samo ryzyko wystąpienia negatywnych skutków ekonomicznych powinno zostać szczegółowo przeanalizowane już na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Nie można pomijać również faktu, że uchwalenie planu miejscowego oraz realizacja inwestycji mogą prowadzić do powstawania roszczeń odszkodowawczych wobec gminy przewidzianych w przepisach dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego. Oznacza to, że skutki finansowe mogą dotyczyć nie tylko właścicieli nieruchomości, lecz również budżetu gminy.

## **V. Ochrona środowiska i zasada przezorności**

Jednym z podstawowych obowiązków organów administracji publicznej jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska oraz zachowanie zasobów przyrodniczych dla obecnych i przyszłych pokoleń. Obowiązek ten wynika zarówno z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jak i z przepisów prawa ochrony środowiska oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Procedura sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinna być oparta na rzetelnych danych naukowych oraz kompleksowej analizie wszystkich skutków środowiskowych planowanej inwestycji. W przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko szczególnego znaczenia nabiera zasada przezorności. Oznacza ona, że brak całkowitej pewności naukowej co do wystąpienia negatywnych skutków nie może stanowić podstawy do pomijania potencjalnych zagrożeń.

W ocenie mieszkańców przedstawione materiały planistyczne nie dają podstaw do stwierdzenia, że wpływ planowanej inwestycji został przeanalizowany w sposób wyczerpujący i niebudzący uzasadnionych wątpliwości. Przeciwnie – analiza dokumentacji prowadzi do wniosku, że szereg istotnych zagadnień przyrodniczych wymaga ponownej, pogłębionej oceny.

## **VI. Niewystarczająca jakość prognozy oddziaływania na środowisko**

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z najważniejszych dokumentów sporządzanych w toku procedury planistycznej. Jej zadaniem jest przedstawienie rzetelnej oceny skutków realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla ludzi, przyrody, krajobrazu oraz zasobów naturalnych.

Dokument zawiera liczne fragmenty o charakterze ogólnym, niewystarczająco odnoszące się do lokalnych uwarunkowań przyrodniczych. W wielu miejscach przedstawiono ogólne informacje dotyczące oddziaływania elektrowni wiatrowych, natomiast zabrakło szczegółowej analizy odnoszącej się do rzeczywistych warunków panujących na obszarze objętym projektem planu. Szczególne wątpliwości budzi brak wyczerpującego opisu metodyki prowadzonych badań terenowych. Dokument nie przedstawia w sposób umożliwiający weryfikację zakresu wykonanych obserwacji, czasu ich prowadzenia, częstotliwości monitoringu ani metod wykorzystanych podczas inwentaryzacji przyrodniczej. Brakuje również informacji pozwalających ocenić kompletność badań dotyczących ptaków,

nietoperzy, dużych ssaków, płazów oraz innych grup zwierząt. Przy tak znaczącej inwestycji samo przedstawienie końcowych wniosków nie może zastępować szczegółowego wykazania sposobu ich osiągnięcia. Transparentność metod badawczych stanowi jeden z podstawowych warunków oceny wiarygodności opracowania.

Dodatkowe wątpliwości budzi sposób wykorzystania przez autorów prognozy opracowania „Ptaki województwa lubuskiego” (Czechowski i in., 2008). Na stronach 74, 92 i 97 prognozy oddziaływania na środowisko do projektu mpzp wskazano, że „obszar objęty badaniami nie został wymieniony jako jeden z najcenniejszych pod względem występowania ptaków w województwie lubuskim”, wyprowadzając z tego wniosek, iż teren planowanej inwestycji stanowi przede wszystkim ubogie siedliskowo grunty orne o bardzo niskiej różnorodności awifauny lęgowej. Taka interpretacja nie znajduje jednak potwierdzenia u autorów opracowania, na które powołuje się prognoza. Autor publikacji, dr Paweł Czechowski, w odpowiedzi udzielonej drogą elektroniczną wyjaśnił jednoznacznie, że przytoczone w prognozie sformułowanie stanowi nadinterpretację treści opracowania. Wskazał, że publikacja była podsumowaniem wiedzy o awifaunie województwa lubuskiego, a wymienione w niej obszary nie obejmowały wszystkich terenów, które uznane za najcenniejsze i najważniejsze w skali regionu oraz kraju. Jednocześnie autor sam podkreślił, że w opracowaniu wyraźnie zaznaczono istnienie wielu innych cennych przyrodniczo miejsc, które nie zostały w nim wymienione. Sam fakt niewskazania określonego obszaru w publikacji nie może więc stanowić podstawy do wyciągania wniosku, że teren ten jest ubogi ornitologicznie lub ma niewielkie znaczenie dla ochrony ptaków.

Powyższe stanowisko autora podważa prawidłowość wniosków zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko i wskazuje, że przywołane źródło zostało wykorzystane w sposób wykraczający poza jego rzeczywistą treść. W konsekwencji budzi to uzasadnione wątpliwości co do rzetelności analizy ornitologicznej stanowiącej podstawę oceny oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko. Na potwierdzenie powyższych okoliczności do niniejszej petycji załączono pismo (notatkę) przesłaną za pośrednictwem poczty e-mail (załącznik nr 1) przez dr Pawła Czechowskiego (paczechow@gmail.com), w której autor jednoznacznie wskazuje, że sposób wykorzystania jego publikacji w prognozie stanowi nadinterpretację jej treści.

W konsekwencji mieszkańcy nie mają możliwości zweryfikowania, czy przedstawione w prognozie wnioski rzeczywiście odzwierciedlają stan środowiska przyrodniczego na terenie objętym planowaną inwestycją. Uzasadnione wątpliwości budzi również fakt, że prognoza

oddziaływania na środowisko została sporządzona na zlecenie inwestora, co potwierdziła autorka prognozy p. Agnieszka Zalewska na spotkaniu konsultacyjnym w dniu 23 lipca 2025r. Informacja o tym, że autor monitoringów przyrodniczych jest zawodowo związany z firmą RWE rodzi dalsze uzasadnione wątpliwości co do bezstronności i obiektywizmu sporządzonej prognozy (załącznik nr 2). W tej sytuacji szczególnego znaczenia nabiera obowiązek zapewnienia pełnej transparentności zastosowanej metodyki badań, kompletności zgromadzonego materiału oraz możliwości niezależnej weryfikacji przedstawionych wniosków.

## **VII. Obszary Natura 2000 oraz formy ochrony przyrody**

Teren objęty projektem planu oraz jego bezpośrednie otoczenie należą do najcenniejszych przyrodniczo obszarów województwa lubuskiego. W bezpośrednim sąsiedztwie planowanej inwestycji znajdują się obszary sieci Natura 2000, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu oraz liczne użytki ekologiczne i pomniki przyrody. Tak znaczne nagromadzenie form ochrony przyrody świadczy o wyjątkowej wartości przyrodniczej regionu i wymaga szczególnie ostrożnego podejścia do planowania przedsięwzięć o charakterze przemysłowym.

Na szczególną uwagę zasługuje bliskość obszaru Natura 2000 „Rynna Jezior Torzyskich”, obejmującego jedno z najcenniejszych ekosystemów wodnych w województwie lubuskim. Obszar ten stanowi miejsce występowania wielu chronionych siedlisk i gatunków, których zachowanie ma znaczenie nie tylko lokalne, lecz również krajowe i europejskie. W sąsiedztwie planowanej inwestycji znajdują się również inne obszary Natura 2000, w tym „Dolina Ilanki”, „Dolina Pliszki”, „Lasy Dobroszowieckie”, „Ujście Ilanki” oraz „Rynna Jezior Rzepińskich”. Łącznie tworzą one rozbudowany system powiązań ekologicznych, którego zachowanie jest warunkiem utrzymania różnorodności biologicznej regionu.

Szczególne znaczenie ma także położony w pobliżu rezerwat przyrody „Uroczysko koło Garbicza im. Michała Poklewskiego-Koziół”, utworzony w celu ochrony wyjątkowo cennych ekosystemów leśnych, obejmujących naturalne i zbliżone do naturalnych zbiorowiska leśne oraz związane z nimi siedliska wielu gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Rezerwat pełni istotną funkcję w zachowaniu różnorodności biologicznej regionu, stanowiąc ostoję gatunków wymagających stabilnych i mało przekształconych warunków środowiskowych. Jego bliskie sąsiedztwo z obszarem planowanej inwestycji wymaga szczególnie wnikliwej analizy potencjalnych oddziaływań pośrednich, takich jak wzrost presji antropogenicznej, zmiany warunków siedliskowych, efekt bariery dla przemieszczających się zwierząt czy zwiększone

ryzyko płoszenia gatunków wrażliwych na obecność infrastruktury technicznej. Istnieją uzasadnione podstawy do przyjęcia, że realizacja ustaleń planu będzie prowadziła do pogorszenia stanu ochrony rezerwatu oraz naruszenia celów, dla których został on ustanowiony, poprzez negatywne oddziaływanie na chronione siedliska oraz gatunki będące przedmiotem jego ochrony.

### **VIII. Korytarze ekologiczne i migracja zwierząt**

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego położony jest w obrębie korytarzy ekologicznych, umożliwiających przemieszczanie się zwierząt pomiędzy kompleksami leśnymi, terenami podmokłymi oraz obszarami chronionymi. Korytarze ekologiczne odgrywają zasadniczą rolę w zachowaniu różnorodności biologicznej, umożliwiając migrację zwierząt, wymianę materiału genetycznego oraz utrzymanie stabilnych populacji wielu gatunków. Realizacja wielkoobszarowej farmy wiatrowej i fotowoltaicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą może prowadzić do dalszej fragmentacji środowiska oraz ograniczenia drożności tych korytarzy. Skutki tego rodzaju zmian często ujawniają się dopiero po wielu latach, kiedy dochodzi do stopniowej izolacji populacji zwierząt oraz pogorszenia stanu ich siedlisk.

### **IX. Naruszenie zasad ochrony krajobrazu priorytetowego**

Szczególnego podkreślenia wymaga fakt, że teren objęty projektowanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego znajduje się w sąsiedztwie krajobrazu priorytetowego nr 1671 „Bory Równiny Torzyskiej”. Zgodnie z Audytem Krajobrazowym Województwa Lubuskiego krajobrazy priorytetowe zostały wyznaczone jako obszary o najwyższych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, wymagające zachowania ich cech charakterystycznych oraz ochrony przed procesami prowadzącymi do ich degradacji.

Jednocześnie w dokumentach dotyczących zagrożeń dla zachowania wartości krajobrazowych wskazano, że do najpoważniejszych zagrożeń należą fragmentacja struktury przestrzennej, geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów, wzrost zagęszczenia barier ekologicznych oraz postępująca industrializacja krajobrazu. Planowana inwestycja obejmująca elektrownie wiatrowe o wysokości około 250 metrów oraz wielkoobszarowe instalacje fotowoltaiczne zajmujące około 1552 ha prowadzi właśnie do wystąpienia wszystkich wskazanych zagrożeń. Ochrona krajobrazu priorytetowego nie może mieć

charakteru wyłącznie deklaratywnego. Powinna stanowić realną przesłankę przy podejmowaniu decyzji planistycznych oraz skutkować odmową realizacji inwestycji powodujących nieodwracalną degradację krajobrazu.

Dopuszczenie do realizacji przedsięwzięcia o takiej skali pozostawałoby w oczywistej sprzeczności z celami ochrony krajobrazu priorytetowego „Bory Równiny Torzyskiej”, prowadząc do utraty jego integralności przestrzennej, pogorszenia walorów widokowych oraz osłabienia powiązań przyrodniczych. W konsekwencji oznaczałoby to podważenie znaczenia Audytu Krajobrazowego Województwa Lubuskiego jako dokumentu służącego rzeczywistej ochronie najcenniejszych krajobrazów regionu.

## **X . Zagrożenia dla ptaków, nietoperzy i innych gatunków chronionych**

Jednym z podstawowych obowiązków organów prowadzących procedurę planistyczną jest zapewnienie skutecznej ochrony gatunków objętych ochroną krajową i unijną. Dotyczy to zarówno gatunków stale występujących na danym obszarze, jak również gatunków migrujących oraz wykorzystujących teren jako miejsce żerowania, odpoczynku lub rozrodu. Planowana inwestycja obejmuje obszar o wysokich walorach przyrodniczych, położony w sąsiedztwie licznych jezior, lasów oraz terenów podmokłych. Są to siedliska szczególnie atrakcyjne dla ptaków wodnych, drapieżnych, leśnych oraz licznych gatunków nietoperzy.

Okolice projektu mpzp należą do terenów o wysokiej wartości przyrodniczej i od wielu lat stanowią przedmiot zainteresowania środowiska naukowego oraz ornitologów prowadzących badania na Ziemi Lubuskiej. Sam fakt, że obszar ten został opisany w licznych publikacjach naukowych dotyczących awifauny regionu, świadczy o jego znaczeniu dla występowania ptaków, w tym gatunków rzadkich i chronionych.

W załączonych opracowaniach naukowych (załącznik nr 3-6) opisano m.in. przeloty ptaków drapieżnych w okolicach Gądkowa Wielkiego, obserwacje rzadkich gatunków ptaków drapieżnych oraz występowanie innych cennych gatunków ptaków na tym obszarze. Badania prowadzone przez dr Pawła Czechowskiego i współautorów potwierdzają, że teren ten jest miejscem regularnej aktywności licznych gatunków ptaków, w tym gatunków objętych ochroną. Już w publikacji *„Obserwacje rzadkich ptaków drapieżnych na Ziemi Lubuskiej w 2000 roku”* wskazano m.in. stwierdzenie błotniaka stepowego na polach koło Gądkowa Wielkiego, co potwierdza znaczenie tego obszaru dla rzadkich gatunków ptaków drapieżnych.

Szczególne znaczenie ma również fakt, że okolice Gądkowa Wielkiego tworzą mozaikę lasów, pól uprawnych, jezior i terenów podmokłych, zapewniając dogodne warunki do żerowania, odpoczynku oraz migracji wielu gatunków ptaków. Takie zróżnicowanie siedlisk sprzyja wysokiej różnorodności biologicznej i powoduje, że obszar ten pełni istotną funkcję w regionalnym systemie przyrodniczym.

W tych okolicznościach planowanie wielkoskalowej inwestycji obejmującej elektrownie wiatrowe oraz rozległe instalacje fotowoltaiczne wymaga szczególnie wnikliwej i opartej na kompletnych danych oceny oddziaływania na awifaunę. Nie można pomijać faktu, że teren ten został wielokrotnie wskazany w literaturze naukowej jako miejsce obserwacji cennych gatunków ptaków, co pozostaje w sprzeczności z próbami przedstawiania go jako obszaru ubogiego ornitologicznie. W świetle zasady przezorności oraz obowiązku ochrony gatunków chronionych wszelkie wątpliwości powinny przemawiać za zachowaniem tego cennego przyrodniczo obszaru i odstąpieniem od realizacji inwestycji mogącej prowadzić do trwałego pogorszenia warunków bytowania ptaków oraz zakłócenia ich tras migracyjnych.

Elektrownie wiatrowe należą do przedsięwzięć, które powodują śmiertelność ptaków i nietoperzy wskutek kolizji z obracającymi się łopatami wirników oraz zmian zachowań związanych z unikaniem obszaru inwestycji. W konsekwencji może dochodzić do ograniczenia powierzchni wykorzystywanych siedlisk, zaburzenia tras przelotów oraz pogorszenia warunków żerowania. Szczególnie istotne jest to w przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą oraz gatunków wymienionych w Dyrektywie Ptasiej i Dyrektywie Siedliskowej. Ochrona tych gatunków wymaga nie tylko unikania ich bezpośredniego niszczenia, ale również zachowania miejsc niezbędnych do ich prawidłowego funkcjonowania.

Przy sporządzaniu dokumentacji planistycznej nie wystarczy wykazanie obecności poszczególnych gatunków. Konieczne jest także określenie sposobu wykorzystania przestrzeni przez zwierzęta, przebiegu tras migracyjnych, miejsc koncentracji oraz sezonowych zmian aktywności. Zdaniem członków stowarzyszenia i mieszkańców przedstawiona dokumentacja nie zawiera informacji pozwalających stwierdzić, że analiza ta została przeprowadzona z należytą dokładnością.

## **XI. Ochrona dużych ssaków i zachowanie ciągłości siedlisk**

Okolice planowanej inwestycji stanowią miejsce bytowania licznych gatunków dużych ssaków charakterystycznych dla zachodniej Polski, w tym jeleni, saren, dzików, wilków (załącznik nr 7) oraz innych gatunków wykorzystujących rozległe kompleksy leśne. Funkcjonowanie tych populacji uzależnione jest od zachowania ciągłości siedlisk oraz możliwości swobodnego przemieszczania się pomiędzy kompleksami leśnymi i terenami żerowiskowymi.

Realizacja farmy wiatrowej i fotowoltaicznej wiąże się nie tylko z budową samych turbin, ale również z powstaniem sieci dróg technologicznych, placów montażowych, infrastruktury elektroenergetycznej oraz zwiększeniem natężenia ruchu pojazdów. Wszystkie te elementy powodują wzrost antropopresji oraz mogą prowadzić do trwałego przekształcenia zachowań zwierząt. W ocenie członków stowarzyszenia i mieszkańców dokumentacja planistyczna nie przedstawia przekonującej analizy wpływu całej infrastruktury inwestycji na funkcjonowanie populacji dużych ssaków oraz zachowanie ciągłości lokalnych korytarzy migracyjnych.

## **XII. Ochrona jezior, wód powierzchniowych oraz warunków hydrologicznych**

Jednym z najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego Gminy Torzym są jeziora, ciekі wodne oraz związane z nimi ekosystemy. Obszar objęty planowaną inwestycją pozostaje w ścisłym związku z systemem jezior oraz terenów podmokłych tworzących wyjątkowy układ hydrologiczny regionu. W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się jeziora stanowiące element obszarów Natura 2000 oraz siedliska wielu chronionych gatunków.

Mieszkańcy zwracają uwagę, że dokumentacja planistyczna zawiera nieścisłości dotyczące uwarunkowań hydrologicznych oraz lokalizacji niektórych elementów środowiska wodnego. Każda taka nieścisłość ma istotne znaczenie dla oceny oddziaływania inwestycji, ponieważ prawidłowe określenie odległości od jezior, cieków wodnych oraz terenów podmokłych stanowi podstawę oceny potencjalnego wpływu przedsięwzięcia.

Wątpliwości budzi również niewystarczające odniesienie się do wpływu inwestycji na lokalne stosunki wodne oraz mikroklimat. W warunkach postępujących zmian klimatu oraz coraz częściej występujących okresów suszy każda ingerencja w funkcjonowanie lokalnych ekosystemów powinna zostać szczegółowo przeanalizowana.

### **XIII. Gleby i rolniczy charakter gminy**

Znaczna część terenów objętych projektem planu wykorzystywana jest rolniczo i stanowi podstawę prowadzenia działalności gospodarczej przez mieszkańców. Planowanie inwestycji przemysłowej na terenach rolnych powinno uwzględniać nie tylko chwilowe korzyści ekonomiczne, lecz również długoterminowe skutki dla możliwości prowadzenia produkcji rolnej oraz zachowania wysokiej jakości gleb.

Mieszkańcy oraz członkowie stowarzyszenia wskazują, że dokumentacja planistyczna nie przedstawia wyczerpującej analizy wpływu inwestycji na lokalne warunki glebowe, gospodarkę wodną oraz procesy mogące prowadzić do pogorszenia właściwości użytkowych gruntów. Pominięcie tych zagadnień jest szczególnie istotne w sytuacji obserwowanych zmian klimatycznych oraz narastającego problemu suszy rolniczej, który w ostatnich latach dotyka również województwo lubuskie.

### **XIV. Udział społeczeństwa w procedurze planistycznej**

Jednym z podstawowych założeń procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zapewnienie rzeczywistego udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji dotyczących zagospodarowania przestrzeni. Konsultacje społeczne nie mogą mieć charakteru wyłącznie formalnego. Ich celem jest umożliwienie mieszkańcom przedstawienia stanowiska oraz rzeczywiste uwzględnienie zgłaszanych uwag i argumentów.

W toku prowadzonej procedury liczni mieszkańcy wyrażali sprzeciw wobec lokalizacji elektrowni wiatrowych i słonecznych na obszarze objętym projektem planu. Wskazywano na zagrożenia dla zdrowia, środowiska przyrodniczego, krajobrazu, wartości nieruchomości oraz jakości życia. Zgłaszane uwagi odnosiły się również do rzetelności dokumentacji planistycznej oraz zakresu przeprowadzonych analiz środowiskowych.

Szczególne znaczenie ma okoliczność, że w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 4 czerwca 2024 r. (załącznik nr 8) podkreślono konieczność zapewnienia rzetelnego udziału społeczeństwa w procedurze planistycznej. **W ocenie mieszkańców oznacza to obowiązek realnego uwzględnienia głosu społeczności lokalnej przy podejmowaniu decyzji dotyczących inwestycji mogącej wywołać trwałe skutki dla środowiska oraz warunków ich życia, a nie w taki sposób jak działa Pani Burmistrz - nieuwzględnienie wszystkich 520 złożonych przez mieszkańców uwag do projektu mpzp.**

## **XV. Interes publiczny**

Niniejsza petycja składana jest w interesie publicznym. Jej celem nie jest ochrona indywidualnych interesów poszczególnych właścicieli nieruchomości ani sprzeciw wobec rozwoju odnawialnych źródeł energii jako takich. **Przedmiotem petycji jest ochrona dobra wspólnego, jakim są zdrowie mieszkańców, bezpieczeństwo środowiskowe, zachowanie walorów krajobrazowych, ochrona zasobów przyrodniczych oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią w naszej gminie.**

Planowanie przestrzenne powinno uwzględniać interes obecnych mieszkańców oraz przyszłych pokoleń. Skutki uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz realizacji inwestycji będą oddziaływać przez dziesięciolecia, dlatego decyzje w tym zakresie powinny być podejmowane z najwyższą starannością oraz w oparciu o kompletny materiał dowodowy.

W sytuacji istnienia licznych i uzasadnionych wątpliwości dotyczących wpływu inwestycji na ludzi i środowisko właściwym rozwiązaniem jest powstrzymanie się od dalszego procedowania projektu.

## **XVI. Wnioski końcowe**

Przedstawione okoliczności prowadzą do wniosku, że obecny etap procedury planistycznej nie daje podstaw do przyjęcia, iż planowana inwestycja została oceniona w sposób wyczerpujący i zgodny z zasadą przezorności.

Wątpliwości dotyczą w szczególności:

- kompletności prognozy oddziaływania na środowisko;
- zakresu przeprowadzonych badań terenowych;
- oceny wpływu inwestycji na obszary Natura 2000, rezerwat oraz inne formy ochrony przyrody;
- ochrony korytarzy ekologicznych;
- wpływu inwestycji na zdrowie mieszkańców;
- ochrony krajobrazu;
- wpływu na wartość nieruchomości;
- analizy skutków hydrologicznych;
- zapewnienia rzeczywistego udziału społeczeństwa w procedurze planistycznej.

**Oczekujemy od Rady Miejskiej w Torzymiu oraz Burmistrza Miasta i Gminy Torzym  
podjęcia decyzji zgodnych z wolą mieszkańców gminy Torzym.**

*Działając we własnym imieniu oraz jako przedstawiciel Stowarzyszenia Przyrodniczego Ziemi Lubuskiej, a także reprezentując członków Stowarzyszenia i mieszkańców Gminy Torzym popierających niniejszą petycję, na podstawie art. 4 ust. 3 w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, wyrażam dobrowolną zgodę na ujawnienie i opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) oraz na stronie internetowej organu rozpatrującego petycję danych identyfikujących wnoszących petycję, tj. Stowarzyszenie Przyrodnicze Ziemi Lubuskiej oraz moich danych jako osoby wnoszącej petycję i reprezentującej Stowarzyszenie – Gabriela Nowak.*

Przedstawiciel Stowarzyszenia

**mgr Gabriela Nowak**

**Załączniki 9 na 55 stronach:**

- 1) Pismo (notatka) dr Pawła Czechowskiego na 1 str.;
- 2) Fakt współpracy Marcina Bocheńskiego z RWE na 3 str.;
- 3) Czechowski et al., Obserwacje rzadkich ptaków drapieżnych Ziemia Lubuska na 2 str.;
- 4) Czechowski P., Przelot ptaków drapieżnych jesień w okolicach Gądkowa Wielkiego na 3 str.;
- 5) Czechowski P., Rzadkie ptaki w okolicach Gądkowa Wielkiego na 6 str.;
- 6) Czwałga T., Wasilewski H., Zimowy nalot Siniaka na 1 str.;
- 7) Pismo Nadleśnictwa Torzym o gatunkach występujących na obszarze procedowanego mpzp na 2 str.;
- 8) Pismo RDOŚ z dnia 4 czerwca 2024 r. na 3 str.;
- 9) List z podpisami popierających petycję na 34 str.

**Do wiadomości:**

1. Wojewoda Lubuski;
2. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.;
3. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
4. Kancelaria Prezydenta RP;
5. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów;
6. Marszałek Województwa Lubuskiego;
7. Nadleśnictwo Torzym;
8. Generalny Dyrektor Lasów Państwowych;
9. Najwyższa Izba Kontroli;
10. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska;
11. PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu;
12. Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp.